

KONSEK TRØNDELAG IKS
Postboks 2564
7735 STEINKJER

Deres ref.
25/262-8

Vår ref.
25/8279 - 5

Dato
14.08.2026

Trygg og inkluderende oppvekst (utenforskap) - Uttalelse til endelig rapport

Kommunedirektøren viser til endelig rapport fra Revisjon Midt-Norge SA, datert 8. juli 2026.

Rapporten viser at kommunen har etablert systemer og arbeidsformer, men også har behov for bedre forankring, mer enhetlig praksis og sterkere sammenheng mellom overordnet styring og tjenestene. Kommunedirektøren deler særlig behovet for å ferdigstille den lovpålagte planen for kommunens forebyggende arbeid, videreutvikle virksomhetsstyringen og styrke oversikten over og oppfølgingen av skolefravær.

Samtidig må enkelte faktiske og prinsipielle forhold i rapporten presiseres.

- Faktisk feil i organisasjonsbeskrivelsen:

På side 11 står det at flere lederfunksjoner innenfor helse og omsorg «p.t. er vakant», blant annet kommunalsjef og områdeleder for helse og familie. Det står også at rollen som konstituert områdeleder er ivaretatt av flere enhetsledere samtidig. Dette var ikke riktig da rapporten ble ferdigstilt.

Det er tre områdelederstillinger under kommunalsjef helse og omsorg. På grunn av økonomi og skifter i den konstituerte kommunalsjefrollen ble først områdelederstillingen for omsorg og senere stillingen for helse og familie holdt vakant. Oppgaver ble midlertidig fordelt mellom konstituert kommunalsjef og to enhetsledere fram til ny kommunalsjef tiltrådte 1. mai 2026.

Kommunalsjefstillingen var dermed ikke vakant da rapporten ble datert 8. juli. Enhetslederne ivaretok fordelte oppgaver knyttet til de to områdelederrollene, ikke i fellesskap rollen som konstituert områdeleder. Kontrollutvalget bes legge denne korrigerte faktabeskrivelsen til grunn.

- BTIs forankring og implementering:

Valget av BTI som kommunens samhandlingsmodell ble vedtatt av kommunestyret gjennom helse- og omsorgsplanen 14. oktober 2020. Kommunalt forebyggende team er også politisk vedtatt. BTI har dermed en klar politisk og formell forankring.

Kommunedirektøren erkjenner samtidig at den organisatoriske og praktiske forankringen kunne vært sterkere og mer stabil. Prosjektperioden var 2022–2023, og 2024 var første ordinære driftsår. Kommunen opprettholdt en særskilt oppfølgingsressurs gjennom 2024 og deler av 2025. Implementeringen har skjedd under omfattende lederutskiftninger, økonomiske omstillinger og nedbemanning, noe som har påvirket kontinuitet, eierskap og enhetlig praksis.

Dette fritar ikke kommunen fra kravene til systematikk og internkontroll, men er relevant for vurderingen av hvor langt implementeringen var kommet på revisjonstidspunktet. Kommunen vil følge opp behovet for tydeligere eierskap i styringslinjen, oppdaterte rutiner og mer enhetlig bruk av modellen.

- Lovpålagt plan og helhetlig oppvekstplan:

Kommunedirektøren er enig i at kommunen ikke har ferdigstilt planen for kommunens forebyggende arbeid etter barnevernsløven § 15-1. Arbeidet stanset opp under omstillingene fra våren 2024 og skal tas opp igjen når sentrale lederfunksjoner nå er besatt.

Rapporten skiller likevel ikke tydelig nok mellom planen etter § 15-1, kommunens planlagte tematiske oppvekstplan og revisors anbefaling om et helhetlig planverk for oppvekstområdet. Barnevernsløven krever en plan som beskriver mål, organisering, ansvarsfordeling og samarbeid i det forebyggende arbeidet. Den krever ikke en generell «forebyggende oppvekstplan» for hele oppvekstområdet.

Betegnelsen «forebyggende oppvekstplan» brukes i sammendraget, revisors vurdering og hovedkonklusjonen. Dette gjør skillet mellom de tre plantypene uklart. Kommunedirektøren har ikke innvendinger mot anbefalingen om et mer helhetlig planverk, men det må framgå at dette er en anbefaling om god virksomhetsstyring, ikke selve lovkravet etter § 15-1.

- Virksomhetsstyring:

Rapporten omtaler Framsikt og arbeidet med å knytte kommuneplanens mål til temaplaner, handlings- og økonomiplan og rapportering. Dette må tillegges vekt i vurderingen av sammenhengen mellom overordnede mål og operativt arbeid.

Etter forvaltningsrevisjonen av internkontroll i 2022 gjennomførte kommunen en administrativ omorganisering og utarbeidet rollebeskrivelser for kommunalsjefer, områdeledere og enhetsledere.

Oppdragsbrevet for 2026 stiller krav om bruk av Framsikt, risikovurderinger, dokumenterte rutiner, avviksoppfølging og kunnskapsbaserte tiltak. Målene i kommuneplanens samfunnsdel er lagt inn som føringer gjennom styringssystemet. Systemet er under oppbygging, men det er etablert en struktur som skal knytte sammen politiske mål, administrative oppdrag, gjennomføring og rapportering.

- Skolefravær – lovkrav og anbefalt praksis:

Kommunedirektøren støtter anbefalingen om en samlet og analysert oversikt over skolefraværet på kommunenivå. Dette vil gi bedre grunnlag for kvalitetsutvikling og risikovurdering. Rapportens kriterium er imidlertid formulert som et «bør»-kriterium. Det finnes ikke et uttrykkelig nasjonalt krav om at fraværstall skal sammenstilles og analyseres på kommunenivå. Dette er et anbefalt styringsgrep, ikke et selvstendig lovkrav.

Etter opplæringsloven § 10-6 skal kommunen sørge for oppfølging av elever med fravær. Oppfølgingen må tilpasses årsak, hyppighet og varighet. Utdanningsdirektoratets råd fra oktober 2025 understreker at bekymringsfullt fravær ikke nødvendigvis er høyt, men også kan være økende eller ha bestemte mønstre. Kommunedirektøren kan derfor ikke se at Udir anbefaler faste, generelle terskler. Rapportens formulering på side 11 om at Udir anbefaler «definerte terskler for når fravær utløser tiltak», er ikke tilstrekkelig underbygd.

Kommunen har behov for en tydeligere og mer enhetlig praksis på tvers av skolene, men praksisen må åpne for individuelle og faglige vurderinger. Anbefalingen om «tydeligere kriterier» må derfor forstås som felles oppmerksomhet på fraværsmønstre, ansvar og prosedyrer for tidlig oppfølging – ikke som krav om en fast tallgrense.

- **Medvirkning ved skolefravær:**

Rapporten konkluderer med at kriteriet om medvirkning i fraværsoppfølgingen ikke er oppfylt. Kommunedirektøren mener konklusjonen er for kategorisk.

Rapporten dokumenterer at kommunens rutine beskriver foresattes involvering, at tiltak etter BTI-modellen utformes og evalueres sammen med foresatte, og at elever involveres tilpasset alder og eget ønske. Elevens medvirkning er ikke tydelig nok konkretisert i den skriftlige fraværsrutinen, og dette er et reelt forbedringspunkt.

Revisjonskriteriet gjelder elevens og foreldrenes medvirkning i den enkelte saken. Revisor legger også vekt på at kommunalt foreldreutvalg og FAU i liten grad har arbeidet med skolefravær på systemnivå. Kommunedirektøren kan ikke se at de oppgitte rettskildene krever slik involvering. Manglende behandling i disse organene dokumenterer derfor ikke manglende medvirkning i oppfølgingen av enkeltelever. Funnene gir bedre grunnlag for å vurdere kriteriet som delvis oppfylt, samtidig som skriftliggjøring og enhetlig praksis må styrkes.

- **Metodiske begrensninger:**

Rapporten opplyser at barn og unge ikke er direkte involvert i datainnsamlingen, at enkeltsaker ikke er gjennomgått, at bare to rektorer er intervjuet, og at spørreundersøkelsen hadde en svarprosent på 37. Dette begrenser grunnlaget for kategoriske konklusjoner om praktisering av rutiner, samarbeid og medvirkning i enkeltsaker. Revisjonen gir et bedre grunnlag for å vurdere skriftlige systemer og informantenes opplevelser enn faktisk praksis i den enkelte saken.

Begrensningene er særlig relevante når kriterier som bygger på rettigheter i enkeltsaker, vurderes som delvis eller ikke oppfylt. Mangler ved skriftliggjøring kan dokumenteres, men uten gjennomgang av enkeltsaker er det vanskeligere å fastslå om samarbeids- og medvirkningspliktene faktisk ikke etterleves.

Kommunedirektøren deltok i oppstartsmøtet, men ble ikke intervjuet særskilt. Kommunedirektøren er en av få gjenværende ledere med kjennskap til etableringen og den tidlige implementeringen av BTI. Rapportens datagrunnlag omfatter derfor ikke kommunedirektørens nærmere redegjørelse for denne historiske og organisatoriske sammenhengen. Opplysningene i denne uttalelsen bør inngå i kontrollutvalgets samlede vurdering.

Avsluttende vurdering:

Kommunedirektøren oppfatter rapporten som et relevant bidrag til forbedringsarbeidet. Kommunen vil fortsette sitt arbeid med internkontroll og virksomhetsstyring. Implementering av BTI fortsetter og arbeidet med planen etter barnevernsloven § 15-1, kommunal fraværsoversikt, fraværsrutinene, elevmedvirkningen og behovet for mer enhetlig praksis skal ivaretas i dette arbeidet.

Kommunen vil også bruke funnene til å styrke den organisatoriske og praktiske forankringen av BTI, klargjøre ansvar og forbedre samhandlingen mellom skoler og støttetjenester.

Merknadene gjelder ikke behovet for videre utvikling, men presisjonen i faktabeskrivelsen og skillet mellom lovkrav, revisjonskriterier og anbefalt praksis.

Med hilsen
Marit Vaarheim
kommunedirektør
97028705

Hvis du ønsker å svare på dette brevet, send inn sikkert via dette skjemaet:

[Lenke til kontaktskjema](#)

Oppgi gjerne dette saksnummeret i skjemaet: 25/8279

Du kan også kontakte oss per post til:

Indre Fosen kommune

Postboks 23, 7101 RISSA

Sentralbord: 74 85 51 00